

Wymagania niezbędne z przedmiotu język polski dla uczniów klasy V szkoły podstawowej

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA DLA KLASY V

niedostateczny

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 5 uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności

dopuszczający

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 5 umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności

dostateczny

- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 5 pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej
- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej

dobry

- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne

bardzo dobry

- uczeń sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

celujący

- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia

Wymagania niezbędne do uzyskania oceny -klasa 5

- Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Cele kształcenia	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia następujące wymagania:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:
ODBIÓR WYPOWIEDZI I WYKORZYSTYWANIE ZAWARTYCH W NICH INFORMACJI					
SŁUCHANIE	<ul style="list-style-type: none"> skupia uwagę na prostych wypowiedziach innych osób reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, gratulacje, życzenia, przeprosiny, instrukcję wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym niedługim tekście, 	<p>słucha innych, uczestniczy w rozmowie oraz innych sytuacjach komunikacyjnych (zadaje pytania, odpowiada, instruuje, gratuluje, zaprasza, przeprasza)</p> <ul style="list-style-type: none"> wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi, planu określa temat utworu, powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii, zauważa metaforyczny charakter baśni, legendy, bajki, mitu rozpoznaje proste intencje niewyrażone wprost rozpoznaje typowe wypowiedzi informacyjne i literackie na podstawie intonacji odróżnia wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające 	<ul style="list-style-type: none"> koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych oraz odtwarzanych utworów w typowych sytuacjach komunikacyjnych cytuje wypowiedzi innych, wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu odróżnia informacje ważne od mniej ważnych właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu (również te niewyrażone wprost) na podstawie słuchanego tekstu tworzy notatkę, pisze krótkie streszczenie odróżnia wypowiedzi literackie od informacyjnych i reklamowych dostrzega zależność między przerośnym znaczeniem a intencją nadawcy odczytuje przerośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich (objaśnia morał baśni, bajki, wyjaśnia metaforyczny charakter mitu) na podstawie intonacji odróżnia zdania neutralne od wykrzyknikowych 	<ul style="list-style-type: none"> przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi, potrafi ustosunkować się do wypowiedzi innych oraz nawiązać do nich podczas własnej wypowiedzi uzasadnia swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa intencje nadawcy komunikatu, dostrzega zależność między przerośnym znaczeniem a intencją nadawcy wypowiedzi, w sytuacjach typowych odróżnia fakty od opinii

	<p>zwłaszcza w jego warstwie dosłownej, i uzupełnia różne typy notatek graficznych o te informacje</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie ogólny sens słuchanych utworów • rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów <p>dostrzega etyczny wymiar języka (prawdę, kłamstwo, przemilczanie informacji, brutalizację wypowiedzi)</p>				
CZYTANIE	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji (autor, narrator, czytelnik, słuchacz) • rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, gratulacje, życzenia, przeprosiny, instrukcję, ogłoszenie • wskazuje najważniejsze informacje w przeczytanym tekście, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost, i uzupełnia na podstawie czytanego tekstu różne typy notatek graficznych o te informacje • wskazuje części składowe wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi • określa temat i główną myśl tekstu • oddziela informacje ważne od drugorzędnych • wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu • wskazuje cytaty • wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • rozpoznaje cechy zaproszenia, życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu • określa temat utworu, powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii, zauważa metaforyczny charakter baśni, legendy, bajki, mitu, wskazuje morał wyrażony wprost • rozpoznaje typowe wypowiedzi informacyjne, literackie, reklamowe • rozumie funkcję znaków interpunkcyjnych (kropki, przecinka, znaku zapytania, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio • rozumie funkcję akapitu i cytatu w wypowiedzi • objaśnia przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi • odróżnia teksty literackie od informacyjnych i reklamowych • dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy • odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich • wskazuje typowe elementy konstrukcyjne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach • głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji • wskazuje różnice między rzeczownikami, czasownikami, przymiotnikami, liczebnikami, zaimkami, przyimkami i spójnikami • rozpoznaje równoważnik zdania • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, osób, rodzajów; odróżnia formy osobowe czasowników od nieosobowych (bezokolicznik, formy zakończone na 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą • oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytaniu znaczeń dosłownych i przenośnych • wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce • nazywa intencje nadawcy komunikatu, dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy wypowiedzi • nazywa osobę mówiącą w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem na poziomie krytycznym teksty spoza listy lektur • interpretuje utwory poetyckie i prozatorskie

	<p>(tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • rozumie ogólny sens czytanych utworów • określa nastrój wypowiedzi • stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, wyróżnia pauzę koniec wypowiedzenia • rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki) • rozpoznaje zdanie pojedyncze i zdanie złożone 	<p>wykrzyknika), akapitów i marginesów w tekście prozatorskim, wskazuje cudzysłów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wersy, strofy, rymy w tekstach poetyckich • poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • rozpoznaje w wypowiedziach liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik • rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (orzeczenie, podmiot) • odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego, zdanie pojedyncze rozwinięte od zdania nierozwiniętego • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, rodzajów gramatycznych (rzeczownik, przymiotnik), osób, czasów i rodzajów gramatycznych (czasownik), określa stopień przymiotnika i przysłówka • posługuje się alfabetem, uwzględnia różnice między zapisem a wymową samogłosek nosowych, głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, oznacza miękkość głosek 	<p>-no, -to)</p>	<p>w zależności od rodzaju utworu (podmiot liryczny, narrator)</p> <ul style="list-style-type: none"> • w sytuacjach typowych odróżnia fakty od opinii • wskazuje typowe elementy stylistyczne i graficzne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach • dostrzega relacje między takimi elementami konstrukcji, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie • głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu • rozumie funkcje użytych w tekście zdań pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych, pojedynczych i złożonych, równoważników zdań • rozumie funkcję użytych form przypadków, liczb, osób, czasów w tekstach literackich, użytkowych, reklamowych 	
--	---	---	------------------	---	--

DOCIERANIE DO INFORMACJI	<ul style="list-style-type: none"> • sprawdza pisownię wyrazów w słowniku ortograficznym • wyszukuje synonimy w słowniku wyrazów bliskoznacznych • wybiera proste informacje z hasła encyklopedycznego, czasopisma, podanej strony internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, słownika wyrazów bliskoznacznych, szkolnego słownika języka polskiego • korzysta z encyklopedii, czasopisma, stron internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakiego typu informacje zawierają słownik ortograficzny, słownik wyrazów bliskoznacznych, słownik języka polskiego, słownik wyrazów obcych i umiejętnie je stosuje • wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od celu poszukiwań świadomie wybiera odpowiedni słownik (słownik ortograficzny, słownik wyrazów bliskoznacznych, słownik języka polskiego, słownik wyrazów obcych) • konfrontuje ze sobą informacje zgromadzone na podstawie różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym

ANALIZA I INTERPRETACJA TEKSTÓW KULTURY

<ul style="list-style-type: none"> • mówi o swoich reakcjach czytelnicznych • wyraża swój stosunek do postaci • odróżnia fikcję od rzeczywistości • odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych • odróżnia autora od osoby mówiącej w tekście literackim • określa najważniejsze elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia, omawia akcję • zna cechy baśni, legendy, bajki, wie, co to jest mit • rozpoznaje wers, strofę, rym, refren • rozpoznaje przenośnię, 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje reakcje czytelniczne • dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe • nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia, wątki • wskazuje elementy akcji • wskazuje w utworze cechy baśni, legendy, bajki • rozumie, czym jest mit • wie, czym jest: wers, zwrotka, rym, rytm, refren • wskazuje w tekście porównanie, przenośnię, epitet, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje reakcje czytelniczne • analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia, wątek • posługuje się pojęciami <i>akcja</i>, <i>fabuła</i>, <i>związek przyczynowo-skutkowy</i> • identyfikuje baśń, legendę, mit, bajkę, komiks • rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu, rytmu oraz objaśnia znaczenie i funkcję środków poetyckich, takich jak: przenośnia, 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje swoje reakcje czytelniczne z innymi odbiorcami • charakteryzuje osobę mówiącą na podstawie jej wypowiedzi • objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim oraz środków stylistycznych w utworze poetyckim (w tym rozróżnia ożywienie i uosobienie jako rodzaje przenośni) • wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu, rytmu, refrenu do interpretacji utworu • wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy; dostrzega różnice między celem tych programów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich i poetyckich • wskazuje elementy baśni, legendy, bajki, mitu w innych tekstach kultury oraz odnajduje i omawia nawiązania do tego typu utworów we współczesnych tekstach kultury, np. opowiadaniach, reklamach, oraz w języku, np. we frazeologii • odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość • dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy wypowiedzi w
---	---	--	--	---

	<p>porównane, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy</p> <ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia film i spektakl teatralny spośród innych przekazów i tekstów kultury oraz potrafi nazwać ich tworzywo (ruchome obrazy, warstwa dźwiękowa) 	<p>wyraz dźwiękonaśladowczy</p> <ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia film spośród innych dziedzin sztuki zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, kurtyna, kulisy, próba, program teatralny, afisz przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) odczytuje morał baśni, bajek, zauważa metaforyczny charakter mitu 	<p>porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście wyodrębnia elementy dzieła filmowego, zna główne etapy powstawania filmu i przedstawienia, rozumie pojęcie adaptacji określa zadania twórców dzieła filmowego i teatralnego – aktora, reżysera, dekoratora, suflera, reżysera charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość odczytuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami 	<p>tekstach poetyckich i reklamowych, wskazuje elementy o charakterze perswazyjnym</p>
--	---	---	--	--	--

TWORZENIE WYPOWIEDZI

<p>MÓWIENIE</p>	<p>nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje proste pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym wypowiada komunikaty zawierające proste informacje wyraża wprost swoje intencje odróżnia sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, stosuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące formułuje pytania zamknięte i otwarte udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych wypowiada się w kilku logicznie ze sobą 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne zdanie w rozmowie świadomie dobiera intonację zdaniową udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami; łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> grzecznościowych rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania, formułuje twórcze uwagi podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie piątej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur
------------------------	--	---	--	---	--

	<p>oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, zaproszenie, instrukcję, gratulacje, życzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem • mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu • za pomocą prostych zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę • za pomocą prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat <p>wygłasza tekst utworu z pamięci</p>	<p>połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem • składa życzenia, gratulacje, instruuje • wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne • opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni (używa przysłówków i wyrażeń przymiłkowych) • dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne • recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens • stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych • posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń • gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw • wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki i wyrażenia przymiłkowe • w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć (np. epitety, porównania, zdrobnienia, poprawnie używa odpowiedniego stopnia przymiotnika i przysłówka) • objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów • odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów • umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi), 	<p>omawianą tematyką</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasach przeszłym i przyszłym • w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła • interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania • zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu • wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi • dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych
--	---	--	--	---	---

			<p>składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji), fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach), *wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu; zwraca uwagę na ważne treści tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń 		
PISANIE	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu • zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch – h • tworzy proste wypowiedzi oraz notatki na podany temat • uzupełnia prosty schemat, tabelę • zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego i oficjalnego, dialogu, 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji • odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą • poprawnie zapisuje <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • poprawnie zapisuje wyrażenia przyimkowe • poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki • konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno- 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji, poprawnie używa i zapisuje formy nieosobowe czasownika w kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji • w tekstach świadomie 	<p>potrafi zastosować reguły ortograficzne w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów, pisowni <i>nie</i> w przeciwstawieniach)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, a także zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu • komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, pomysłową formą, poprawną konstrukcją oraz właściwym doborem środków językowych • wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi • świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania

	<p>zaproszenia, ogłoszenia, planu ramowego wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi, redaguje zaproszenie, ogłoszenie, instrukcję, pamiętnik i dziennik pisany z perspektywy bohatera i własnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje kilkudzaniowe opowiadanie odtwórcze z dialogiem • za pomocą prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci • za pomocą prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu • stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne), składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu), fleksji (stosuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu), fonetyki (dzieli wyrazy przy przenoszeniu do następnej linii, zna sposoby oznaczania miękkości głosek, zauważa różnicę między wymową a zapisem samogłosek ustnych, dźwięcznych i bezdźwięcznych) • stara się dbać o estetykę 	<p>składniowym</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych, stosuje przecinki • w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące • samodzielnie zapisuje dialog • dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) • buduje ramowy i szczegółowy plan wypowiedzi • układa opowiadanie odtwórcze z dialogiem oraz z elementami opisu, krótką relację, zaproszenie, ogłoszenie, pamiętnik i dziennik pisany z perspektywy bohatera i własnej • redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu • zapisuje instrukcję z uwzględnieniem sformułowań wskazujących na kolejność wykonywanych czynności • tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, obrazu, ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni (używa przysłówków i wyrażen przyimkowych) • w liście prywatnym i oficjalnym, dialogu, zaproszeniu i ogłoszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny • stosuje wiedzę językową 	<p>stosuje wyrazy bliskoznaczne, zastępuje powtarzające się w tekście wyrazy odpowiednimi zaimkami</p> <ul style="list-style-type: none"> • w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw • układa życzenia, gratulacje, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie, zaproszenie • stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi • pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń (pamiętnik, dziennik) • zapisuje dialog w opowiadaniu • w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć (np. epitety, porównania, zdrobnienia) • opisując obraz, rzeźbę, ilustrację, plakat, stosuje podstawowe 	<p>fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury • udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym • w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką • komponuje i przekształca plan wypowiedzi • pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, bań • w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła • sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej), składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się 	<p>słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>
--	---	--	---	--	--

	zapisu wypowiedzi	<p>w zakresie: słownictwa (wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście), składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenia złożone), fleksji (używa poprawnych form gramatycznych czasowników, rzeczowników, przymiotników; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu 	<p>słownictwo charakterystyczne dla danej dziedziny sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia 	<p>do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzeń złożonych), fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasach przeszłym i przyszłym), fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu 	
--	-------------------	---	--	---	--